

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. (Tanulóknak egy évre 12 kor.) Egyes szám ára 32 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldal 16 kor. sib.

Felelős szerkesztő:
Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)
Előfizetéseket elfogad és hirdetések felvételére a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők

A közellátás a megyegyűlésen.

A vármegyei törvényhatóság bizottsága politikai testület is. Autonomiája alapján, mint alkotmányvédő szerv, bírálója, irányítója lehet az állam hatalomnak. Targysorozatának rendszerint politika a delikatessége. Ennek van szennációja, akárhányszor országos érdekessége, nem is egyszer figyelemre méltó jelentősége.

A hétfői megyegyűlésen a politika nem férköztet be a gyűlésterembe. Helyette a közellátás bírálata hangzott el. S ami elhangzott, érdekesség számba ment. Fontossága miatt odailelt volna a T. Házba is. Az érdekességnek főképen *Hollitscher Károly* bírálata s dr. *Bibó Károly* válasza volt az egyúthathatója. A bírálatban az elkeseredés, a fel-felháborodás szavai écsattogtak sulyos pörölycsapás gyanánt. A gyakorlat és tapasztalat okossága szállott szembe az országos közellátást irányító elmélettel, a felületet, legtöbbször célt tévesztő, tehát ártalmas intézkedésekkel. Az alispáni választelvitelt megértéssel, segítő akarattal. A beszéd is, a válasz is méltó volt a helyhez s azokhoz a fontos érdekhez, amelyeknek őszinte, önrzetes védelmét a vármegye közönsége vezetőitől s a törvényhatósági bizottságtól jogosan s bizakodva várja. A közgyűlés lelkes elismerésében kifejeződött az öröme is, hogy e manapság sürgős kérdéseket szőnyegre hozzák s az a remény is, hogy a bírálatnak s az alispáni válasznak jelentősége eredményekben hamarosan jelenkezik. Papirhiányunk miatt csak kivonatos közlésre van módunk.

Hollitscher Károly örömet fejezte ki, hogy az alispán a vármegye beszolgáltatandó kontingensére a közlélmzési miniszterrel megegyezett. Külö-

nösen a kiszagdák anyagi és erkölcsi érdeke miatt érzi a meglepődést. A rekviráló rendelkeztek szigorja ugyanis a gazdaközönséget eltitkolásra, rejtetezésre kényszerítette. Mert aki a készletet becsületesen feltárta, rajta vesztett hazafias őszinteségén. Magának is, állatainak is csekélyke maradt. Azok pedig, akik a hazafiai kötelesség parancsszavát a haszon és önbiztosítás — szerintük egyedül helyes — álláspontjáról mérlegették, duskáltak s jóban s vigan üzhették az áruuzsora háborus mesterkélését. Ha azonban a megegyezés alapján a beszolgáltatás sikerül s ha a kivetésnél az igazságosság elve érvényesül, a gazdaközönség a megmaradt felesleggel szabadon rendelkezik. Az uzoráskodásnak ugyan akkor is megmarad a lehetősége, viszont azonban a panasza, keserűsége helyébe a megnyugvás száll, mert lehetővé válik a gazdaközönség s a munkásság jobb ellátása. Inni a kiszagdák, hogy őszinte szándékkal álljanak a megye akciója mellé, mert a saját jobb sorsuk, a rekvirálás szigorától, zaklatásaitól való mentesség lesz áldozatkészégük jutalma.

A megye vezetőinek, felosztó bizottságoknak pedig azt ajánlja figyelemztetést, hogy mellőzzék a holdszám s a termésátlag általánosított alapelvét. Ha ezt az elvet a nagy-, közép- és kisbirtokoknál általánosítják, ha az egyenlő elbánást erőszakolják, akkor éppen a kisebb gazdákkal égbekiáltó igazságtalanság történik.

Sulyos szavakkal bélyegezte meg a vármegyében folyó marharekvirálást is. Az átvevő bizottságok vezetői akárhányszor távolmaradtak s felelőtlen alkalmazottjaik a gazdákat vérgig zaklatták. A marhákat a kötelező távolságnál messzebbre hajtották, a berakásra napokig várakoztatták, a marhaláncokat s a köteleket elvitték s akárhányszor

az árfizetésre is várni kellett. Meggyőző érvekkel hangolta a közgyűlést arra is, hogy a károsodásnak, mely a gazdákat a marhák maximális és forgalmi árának nagy különbsége miatt éri, valamely törvényes módozattal utját vágja. Helyesnek tart olyan törvényhatóság határozatot, hogy az említett károsodást azok az állattartók egyenlítették ki, akiknek marhaállománya sértetlen maradt.

Elítélte a burgonyarendelet prémios intézkedését is. A prémium u. is a szept. 15-ig felajánlott burgonya után jár. Ez sok kapzsi gazdát arra ösztönöz, hogy érletlen s így könnyen romlandó burgonyát hozzon forgalomba. Ez országos veszélyt jelent. Viszont károsítja a jobberesű gazdákat, akik a burgonyaérest bevárják. Vonaikozik ez vármegyénkre is, ahol a burgonyaérés és kiszédése szept. 15-től távolesik. Intézkedést kér, hogy a kormány a prémios határidőt későbbi időre tolja ki.

Beszélt még a vármegyére kiutalt cukorról, hadikávéről, gyertyáról, lugkóról, felsőbőrrel, talpbőrrel, készpőről, amelyekről az alispáni jelentés megemlékezett s megütöközve kérdezte: ki osztja ki mindezt s ugyan hol s kik kaptak mindezekből? Felemlíti a zirczi járási községek panaszát ezeknek a dolgoknak hiánya miatt. Különösen sürgeti az iskolás gyermekek cipőellátását a télre. A nemzeti kultúra nevében tiltakozik az ellen, hogy a vármegye ifjusága iskolázatlan maradjon. Zugó taps között ajánlotta, hogy a talpbőrutalványt *azok lábára verjék*, akik kiadják. A gyermekek azonban cipőt s ruhát kapjanak, hogy a lelkiállás nemzetpusztító mélyétől megóva maradjanak.

Dr. *Mohácsy Lajos* lendületes szavakkal társult az elmondottakkhoz. Panaszolta, hogy az átvevőbizottságok sem számították le a megengedett

Színház.

A múlt hét műsora két drámai ujdonságot hozott. Hétfőn Arcybacev drámája, a *Féltékenység*, szerdán Reichenbach Hermann iránydarabja, a *Bilincsek* került színre.

Az az erotikából élő irodalom, amely magát modern néven szereti emlegetni, dalban, kupléban, regényben, novellában, komoly és vig színművek, az újságok hasábjain, orfeumokban és kabarékban, moziban, színpadon és gramofonlemezeken mint valami szervezett banda évek óta fujta és fujja a maga nótáját. Eljutott már a legutolsó faluig és pusztáig, eljutott a három-négyéves gyerekekig. S most, amikor a könnyelműsége és érzékiségre hajló lömeget áthatotta és a társadalom megazult erkölcsi felfogásának tünetei egyre gyakrabban jelentkeznek, jön Arcybacev, ezen irodalomnak egyik notórius alakja, összeszed egy társaságot, mint ezen új társadalom tükröképet és nagy páthosszal rámutat, ime ilyenek vagytok, — mintha neki és a hozzá hasonlóknak semmi része sem lenne a dologban. Van itt író és újságíró, tisztviselő és katonatiszt, egyetemi hallgató és kaukázusi herceg, akik a darabban foglalkozásuknak a címét viselik csak valamennyien, egyébként pedig két asszony körül forognak, akik közül az egyik cinizmusában sportszerűen gyűlthi a szarvakat együgyű férje homlokára, a másik fiórtjeivel bolondítja udvarlóját, gyótri és alázta meg érte rajongó férjét. Ezt a két asszonyt teszi meg Arcybacev az egész női nem képviselőinek és mondja ki az ítéletet, hogy minden nő egyforma, életük egész tartalma csak a testük, mozgó kirakatok önmaguk árusítására vagy a férfiak bolondítására. Ez az ítélet így általánosítva, nyilvánvalóan hamis,

az író komolyságában sem igen lehet megbizni, de az a páthos, amellyel ítéletét elmondhatja és hogy az elkeseredett Serjosát, az egyetemi hallgatót az ártatlan Sonjával vigasztaltatja meg, a darab minden rutsága és hazugsága mellett biztató jel. Mutatja, hogy a modern irodalom is kezd rájönni, hogy mégis csak más a szerelem és más az állatok morálja, ahová a szerelmet akarta süllyesztetni. Abban a borzalomban, amellyel Petrovics Sergej, a féltékenységből gyilkossá lett férj, neje holttestétől elfordul, mintha a modern irodalom elborzadását lehetne már hallani attól a pusztitástól, amelyet végbevitt.

A főszerepekben *Kovács Lulu* és *Doktor János* kiválótt nyújtottak. Az előadás sikerét az ő játéku hozta meg. Utolsó jelenetük nyers realizmusa azonban háborzongató hatásával már át-lepte a tiszta művészet határait. *Brddi, Oulyds, Falussy* és *Medgyaszay Annát* nagyobb, *Uray Lili* és *Szigeti* kisebb szerepeikben érdemelnek teljes elismerést. Annál bántóbban rítt ki az együttesből *Károlyi Géza* kezdetleges játéka Serjosa jelenéi szerepében.

A másik drámai ujdonság zsidó iránydarab. Vele kapcsolatban megint csak a modern, legnagyobbreszben zsidó irodalomra kell rámutatnunk, amely mint minden haladás kerékkötőit, az egyéni szabadság és érvényesülés akadályait gunyolja ki és tetszetős léhasággal iparkodik neveltségessé tenni, züllésbe vinni mindazon erkölcsi és társadalmi törvényeket, amelyek a keresztény társadalom felépítését és éles gunnyal szatirizálja azokat a mások faji önrzetén alapuló előítéleteket, amelyek a zsidóság teljes társadalmi érvényesülésének útjában állanak, azonban mint ez a darab is mutatja, feltétlen tisztéletet és hódolatot követel ugyancsak a szabadság és az emberi jogok nevé-

ben mindazon kötelekeknek és hagyományoknak, dehogyan is mondaná őket előítéleteknek, amelyek az ő vallási és faji összetartásukat és erejüket szolgálják. Hol van itt a következetesség, hol az igazság? Politikának azonban célra vezet. Ime a példa. Hogy a porosz katonatisztok a tőlük vallási, világnézeti és faji sajátosságok miatt előtű zsidóságtól *idegenkednek*, felháborító igazságtalanság és sötétség. Hogy Lehmann Sender Abraham a saját fiát, csak azért, mert kikeresztelkedett, megtagadja, mikor bocsánatát kéri, szivtelenül eltaszítja és fanatizmusával a halálba kergeti, ez lelki nagyság. Hogy Lehmann Simon vallását minden igaz ok nélkül, sőt minden igaz ok ellenére megtagadja, hogy noha a császár rendelete vallásának megtagadása nélkül is utat nyitott előtte a katonai pályára, de ő, bár vallásához fűzi nemcsak születte, hanem utolsó jelenete szerint meggyőződése is, hozzáfűzi gyermeki szeretete és szerelme, kényelmi szempontból mégis vallást cserél és kétfelé hazudik, társai előtt kereszténynek, otthon zsidónak akar látszani, hogy atyja és rokoni fanatizmusa kergeti bajtársai előtt nyílt hazugságba és a reá végzetes párbajba, — ez mind nem számít. Bukásáért az író nem az ő ostoba és gyáva viselkedését, hanem a porosz tiszték elfogultságát és zsidóüldözését teszi felelőssé. Reichenbach Hermann jó ügyvéd. Azzal az igazsággal, ami kétségkívül van darabjában, e beíró ellenmondások ellenére is könnyeket tud fakasztani.

Az előadás jó volt. *Doktor János*, akit a darab gondos fordításáért is elismerés illet, rendező ügyességének és színészi tehetségének teljes kifejtésével munkált a sikeren. Lehmann Abraham szerepét játszotta nagy drámai erővel. *Brddi* Andor is színes, Simon lelki vívódásait élénken tükröző, jól kidolgozott alakítást nyújtott. *Kovács Lulu* Rachel pasz-

2% gabonabeszáradást. A burgonyarendelet prémios korai határidejének személyesen látta koros voltát. Bewaggonozott, nem teljesen érett burgonya annyira összepréselődött, hogy a kocsiból a leve folyt.

Dr. Bibó Károly választát a következőkben tömörítjük. A gabonabeszolgáltatás kiszabásánál figyelembe vételi a birtoktestek különbözőségét. A jogos 2%-os száradás leszámítását elrendeli. Ha egyes járásokban több gabonát ajánlanak föl a kivett mennyiségénél, a többletet olyan járások hiányának kiegyenlítésére számítja be, amelyek a megszabott kontingenst nem tudják beszállítani. Örül, hogy a marharekvirálások miatti panaszokat feltárták. Összefoglalva felterjeszti a földművelésügyi miniszterhez s orvoslást kér. Helyesli, ha a marhák forgalmi s maximális ára különbözötéből eredő károsodást kiegyenlítik. *Holtitscher* Károly vonatkozó indítványát elfogadja s a közgyűlésnek is elfogadásra ajánlja. Intézkedik, hogy a vármegye 918 drb szarvasmarha-hátrálékának behajtása is ezen elv alapján történjék. Indítványozza, hogy a törvényhatóság kérje a marharekvirálási rendelet megváltoztatását. Legyen ehelyett szabadvásárlás s az árkülönbözötet az állattartókra vessék ki pótdobban. Hasonló intézkedésre felkéri a társörvényhatóságokat is. A burgonyarendelethez vonatkozó kritikát tulzónak mondta. A szept. 15-ig terjedő prémios időt azonban veszélyesnek tartja. Tulzót a vármegyére holdankint megállapított 60 q. termésátlag is. Indítványozza, hogy a törvényhatóság ebben az ügyben felterjesztést intézzen a kormányhoz s kérje, hogy az átlagot 40 q.-ban állapítsa meg. A cukor kiosztásban nincs része. Azt a járások közvetlen kapják. Egyébb, említett cikket a központból osztanak szejjel. A felhozott panaszok alapján vizsgálatot indít s az eredményről a törvényhatósági bizottságnak beszámol. A cipőanyagra vonatkozólag megjegyezte, hogy nagy az országra hiány. Eddig is sürgős teendői közé tartozott, hogy ebben, a vármegyét illetőleg javulás legyen. Ujabbán is kész, cipők s cipőanyag ügyében intézett felterjesztést. A siker a jövő titka. A törvényhatóság a jelzett indítványokat elfogadta.

—a.

HIVATALOS RÉSZ.

Pályázat. A *gógánfai* róm. kath. elemi iskolához az 1918/1919. iskolai évre helyettes tanító keresetlik. Fizetése államszabályból havonként 130 kor. Nők is pályázhatnak. Kérvények *szept. 25-ig* a plébániahivatalhoz, *Gógánfa* (Zala m.) küldendők.

Pályázat. A Somogy megyében levő *Varjas-kér* község róm. kath. iskoláské helyettes tanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetése a tanév folyamán havi 300 koronára és lakás fűtéssel. Tanítás csak délelőtt. Amennyiben a tótszentpáli I—II. osztá-

sziv szerepébe vitt eleven életet. *Gulyás*, aki leg-löbbször csak önmagát adja megszokott mókáival, Salamon szerepét nála szokatlan átérzéssel, sok jellemző vonással adta. Az apróbb, de azért jelen-tékenyebb szerepek is jó kezekben voltak. Közülük *Ligeti-t* és *Szalma* Sándort kell kiemelni.

A hét többi napját operett-reprizek töltötték be. Szombaton *Martos* és *Jakobi Lednyvászár-ja*, melyben *Vida* Ilus Bessy-je mellett *Szalma* Sándor Tom-ja és *Németh* Irén Lucy-ja arattak jól megérdemelt nagy sikert. — Vasárnap a *Csárdáskirályné*, amelyben *Pataki* Ferencnek kellett volna sokat dicséret táncművészetét bemutatnia, de néhány ügyes tánca mellett inkább partnerei épségét veszélyeztetette, az utolsó felvonásban pedig komikus társaival együtt olyan cirkuszt rögtönzött, hogy ámulatában a kurtinahúzó is elfelejtette a függőnyt leereszteni. — Kedden *Bakonyi* Károly és *Kálmán* Imre magyar operettkísérletét játszották, amelyben *Gulyásné* a nemzeti asszony, *Németh* Irén Mácsi szerepében adott igen szép alakítást. *Falussy* obsitosa játékban is, éneken is kiváló volt, de a hang színezésének megint áldozatul esett a szöveg nagy része még a cselekmény fejlődésére fontos helyeken is. *Mezei* Margit, *Pataki* és *Gulyás* komikus szerepeikben vittek változatosságot és élénkséget a tulajdonságos szentimentális darabban. Csütörtökön a tipikus *Kontt*-operett, a *Suhanc*, elevenítette fel a régi operettek úde, poétikus, pajkosságukban is kedves világát. Az előadás kiállításban ugyan épen nem, de játékban gondosan alkalmazkodott a darab stílusához. *Mezei* Margit a temperamentumának annyira megfelelő főszerepben olyan sikert aratott, hogy az maga is megérdemelte volna a felújítást. Mellette *Németh* Irén, *Ligeti*, *Falussy*, *Gulyás* és *Gulyásné* adtak stílusos, harmonikus alakítást.

lyosok délutáni tanítása is a helyettesre bizatnék még 100 korona pótték jár. Tanítónők is pályáz-hajnak. Kérvények *szeptember hó 30-dig* *Keresztes* József plébános, *Tótszentpál* (Somogy m.) címére küldendők. Az állás azonnal elfoglalandó. Iskolaszék.

Az Oltáregylet kiállítása.

Négy év óta először gyönyörködtünk ismét benne. Pedig szívesen emlékeztünk vissza rá és kívántuk újra látni.

Amint ránk szakadt a háború, a munkás ujjak földre tettek selymet és aranyat, finom hófehér vász-nat és csipkét, s az Oltáregylet tagjai a régi szor-galommal harisnyát kötöttek, fehérneműt varrtak a katonáknak. Négy éve hogy a hazának áldozott az egyesület, lankadatlan buzgóssággal.

De bár nem felejtkeztek meg a parancsoló szükségéről s készségesen nyújtottak segédkezet, ahol lehetett, ma láttuk, hogy percig sem lankadt bennök az érzés, amely őket kezdetül összefűzte, s nem tévesztették szem elől az Oltáregylet eredeti célját. Nehéz időkben, melyek kétszeres munka-terhet rónak mindnyájunkra, meglópták a pihenés órait, s míg elfordulva a komor, háborús világtól, szerető, szelíd lélekkel hajoltak a csipkék, him-zések fölé — ünnepinek érezték ezeket az órákat.

Ünnepi érzéssel léptünk mi is a kiállítási terembe, hisz már a küszöbön szinte elénk sietett, fogadott bennünket az Angolkisasszonyok bájus, szerető gondoskodása, az elrendezés kiváló finom-sága, eleganciája és derült kedvessége. A szép fehér terem — mindnyájunk kedves ismerőse — a nagy, gótvés ablakokban nyíló virágok, színes selymek, hófehér templomi ruhák közt izléssel el-helyezett zöld növények, s fönt a terem közepén mind e szépség fölött magasra emelve: a füzület. Valóban az Angolkisasszonyok stílusa ez: tisztaság, hófehér báj, egy célt irányzó hűség — az intézet légköre. Megtudjuk-e mindig érteni, elég hálával tudjuk-e befogadni mi, kik egy más világból lépünk be oda?

A kiállítás bár szerényebb mint az előtt, elég gazdag arra, hogy a mai időkben impozánsnak mondhatassuk. S elég gazdag, hogy elgondolkod-hassunk, honnét az a sok türelem, kitartás és finom-ság, mely ezekhez a munkához kellett, a mai kapkodó, ideges világban? Hosszu sorban fekszen-nek a fehér miseingek és karigek értékesbennél értékesebb csipkéikkel. A horgolt, kötött, vert csip-kek, a hálókivarrások, túlmunkák, klóplők, melyek diszítik azokat, valóságos remekei az izlésnek s a pontos szép munkának. Amellett megfelelnek a praktikus követelményeknek: könnyen tisztíthatók és tartósak. Köztük himzett stóliákat, felettük ugyan-csak selymmel himzett miseruhákat láttunk (lápös-himzés, gobeliin) szép, harmonikus színekben, finom

Lónyay Sándor az éneken meglepő fejlődést mutat. Hangja azonban a magasabb regiszterekben még kissé bizonytalan és előadásába sok érzé-lősség vegyül. Játékában is több az affektálás, mint a közvetlen természetesség és sikerének ez a legnagyobb akadály.

Pénteken került színre a hét egyetlen ope-rettudjósága, *Faragó* Jenő és *Komjáthy* Károly operettje, *A kórista ledny*. Nem is jobb, nem is rosszabb, mint a napi fogyasztásra szánt operet-tek általában. Zenéje mesterkél, szintelen, igazi dallamos énekszám alig egy-kettő akad benne. Szövegében is több az erőltetett, mint a magától kinálkozó bohóság, poézis pedig, amit az operett-szöveg is nehezen nélkülöz, alig-alig csillan fel benne. A szereplők játéka mégis sikerre vitte. *Mezei* Margit és *Szalma* Sándor a főszerepek minden kihasználható értékét érvényre juttatták. *Vida* Ilus, *Ligeti*, *Pataki* és *Gulyás* táncaikkal, tréfáikkal sok tapost arattak.

Andor Zsigmondot az új és régibb operettek gondos betanításáért, a zenekar kiváló vezetéséért, ritka fegyvermező erejéért a legnagyobb elismerés illeti.

A múlt héten megkezdett gyermekelőadások-kal az apróságok szerzett nagy örömet az igaz-gató. Társulata is rászolgált e hálás közönség ószinte tapsaira. *bd.*

Heti műsor. Hétfőn: *Prinz*. Vigjáték. Ked-den és szerdán: *Tavaszi és szerelem* című ope-rette. Csütörtökön: *Névtelen asszony*. Dráma. Pénteken: *Pacsirta*. Operette. Szombat és vasárnap este a *Pacsirta*, d. u. Az a *huncut kéményseprő*, illetve *A kórista ledny*.

árnyalásokkal. Részben egyletünkől kerültek ki, részben a velünk együtt működő kaposvári testvér-egylettől.

Majd igen szép oltárterítőknön akad meg a szemünk — tülrátét, vert és horgolt csipke (vesz-prémiek), hálókivarrás (kaposvári). Mind két egylet készített ciboriumköpenyeket — igen szépeket láttunk fehér himzéssel — és csinos készítőrlöket nagy számmal. Voltak himzett kehelyfedők és beteglátogatási burzák, főleg a kaposvári egylettől. Volt 25—30 ministráns-ing, szintén tölők. Két szép szentségmutatót és egy áldozatót kölyhet is láttunk.

Szép és értékes volt a kiállításon össze-gyűjtött munka. Egyaránt gyönyörködhettünk a legfinomabb izlésű összeállításban s a tökéletes kivitelben. Kösözöget azoknak, akik dolgoztak! Szinte látjuk őket mint hajolnak a himzórámák, a készült csipkék fölé, napról-napra, hosszu időközön át és tudjuk, hogy ez egyszerű, igénytelen képbm megvalósult a legszebb eszmény: a diadalmas szeretet. Talajvesztetten milliók tévelyegnek, milliókat lajkaszt már-már halálra a nagy fájdalom meg-lepődés, a feneketlen kavarodás. Eszünkbe jutnak ök, az egyesült buzgó, munkás tagjai, akik biztos talajra az ideális szeretet talajára építettek, akik nem lankadnak, akik hisznek, és biznak, szeretnek és dolgoznak tovább. *Chapó Mici.*

Megyegyülés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága a múlt hét elején közgyűlést tartott. Dr. *Bibó* Károly alispán a bizottsági tagok üdvözlése után meg-emlékezett a vármegye halottjairól, *Jákó* Pongráczról s *Bertalan* Vincéről s indítványozta, hogy a megye részvételt átiratban tudassák a gyászoló családok-kal. Örömmel jelentette, hogy a vármegye gazda-társadalmának egyik kitünő tagja, *Szabadhegyi* Elemér több éves orosz fogságából haza került. Üdvözölte őt s kérte, hogy régi tevékenységével támogassa a vezetőket a vármegye javára irányuló működésükben.

Napirend előtt az alispán jelentést tett a közlelemzési miniszterrel több ízben személyesen folytatott tárgyalásának eredményéről. A tárgya-lásokban több bizottsági tag, különösen *Holtitscher* Károly orszgy. képviselő támogatta. A legutóbbi megállapodás szerint Veszprém vármegyének 4300 vaggon buzát és rozst s 1500 vagon árpát kell beszoalgtatnia. Ha a vármegye ezt a mennyiséget beadja, a rekvirálástól megmenekül. Erre a kor-mány erkölcsi garanciát vállal. Az alispán a ki-vetés arányát illetőleg megyebeli szakferfiakkal tárgyalt s a bevetett területet, továbbá az átlag-termet figyelembe véve, a járások és városok be-szoalgtatandó mennyiségét megállapította. Hogy a járásokban a községrek s ezekben egyesekre minő módozat szerint történjék a kivetés, ennek megállapítása végett a főszolgabírák a járások s községek gazd. bizottságait tanácskozássra hívták össze.

A központ részletes utmutatást, szigorú uta-sítást éppen a külső viszonyok különfélesége miatt nem adhat s csak irányelveket jelölhet meg. Ilyen irányelv, hogy a kivetésnél a nagy-, közép- és kisbirtokosok más-más elbirálást igényelnek. Kérte a bizottsági tagokat, mint egyes vidékek vezető egyeneit, hogy a gabonabeszolgáltatás s ezáltal a rekvirálás elkerülése ügyében felvilágosítással, rá-beszéléssel törekedjenek az akció eredményét biz-tositani. A miniszter a rekvirálás, illetve a gabona-beszolgáltatás határnapjával szept. 30-t jelölte meg. Az utóbbi időjárás azonban a cséplési munkát hátráltatta s a határidő betartását lehetetlenné tette. Az alispán a nyomos indokokat előterjesztette a kormánybiztosnál s kérte, hogy a kormányfőnál a rekvirálás határnapjának meghosszabbítása érde-kében közbenjárjon. Az alispáni jelentéssel kap-csolatos beszédekét másik helyen méltatjuk.

Az alispán bejelentette, hogy a számonkérő-szék gyűlését megtartotta. A nagyobb munkahal-mazat s ugyanekkor a munkaerő hiánya dacára is csak kevés a hátrálék. Emiatt különös intézke-désre szükség nincsen.

A közgyűlés ezután részleges tisztújítást tar-tott. — A megüresedett árvaszéki ülnöki állásra *Kukorely* Nándor árvaszéki jegyzőt, az ő helyére *Takács* Jenő szolgabíró, utóbbi helyre pedig 55 szóval *Békffy* Pál közig. gyakornokot választotta meg *Vadnay* Lászlóval szemben, aki 25 szavazatot kapott. A megválasztottak közül *Kukorely* Nándor orosz hadifogoly. A másik két új fizviselő a hi-vatalos esküt letette az alispán kezébe, aki jelkes

H I R E K.

buzdító beszédben jelölte meg előtük a munkás-ság. a köteleltségeljesítés utját.

A közgyűlés a társ törvényhatóságok átiratait illetőleg az állandó választmány javaslatai szerint hozott határozatokat. — Pósa Endre indítványát, amely a háború idejére néhány négyzetgözl területen szabad dohánytermelésre kér kormányintézkedést, a közgyűlés helyesléssel elfogadta. Hozzájárult a közgyűlés Veszprém város képviselőtestületének több rendbeli határozatahoz is.

A közönség köréből. A következő levelet küldték nekünk:

Tekintetes Szerkesztő Ur! A tudományok mai fejlettségének korában még a megindokolhatatlan lehetetlenségek is ritkaságok. Ha mégis egy ilyen „lehetetlenség” felszínre kerül, okvetlenül saját szenzációt képez. Ezért csodálatosnak tetszenék, ha a lehetetlenségek legszébb példányairól a szenzációra éhes közönség nem értesülne.

Arról van szó u. is, hogy vajjon Veszprém-ben lehet-e csak egyetlen egyént is előkeríteni, aki az itteni közlelmzési viszonyokkal meg van elégedve? Diogénész lámpával kereste hajdan az igazságot, nálunk pedig pályadíjjal 100 wattos villamos-lámpát lehetne felajánlani annak, aki a veszprémi közlelmzési köztől csak egyetlen oiyat talál, aki ezzel a gondossággal megegrédett volna. Ha akad ilyen, állítsuk azonnal a közlelmzési ügyosztálynak élére és lássuk el a következő tanácsokkal:

Készítsen azonnal egy élelmzési törzskönyvet a négy év óta gyűjtött hivatalos adatokból. Ebbe a törzskönyvbe a városi polgárnak minden olyan adataira legyen rovat, amely adatokra közlelmzési ügyből szükség van, vagy szükség lehet. Ha ez megvan, akkor minden rendbe lesz! Azonnal megszűnik a különféle jegyekért való személyes jelentkezéseknek fullasztó kötelezettsége. Mindenféle jegyet ki lehet állítani a törzskönyvnek hivatalos adataiból (melyet hetenkint az anyakönyvi és idegenforgalmi nyilvántartás adataival egyszerűen kiegészítenek) és az így kiállított különféle jegyeket *királyi postán portókötelelen* szétküldik a közönségnek, aki a jegyeken kitüntetett időpontban és helyen átvészi azt, amit a jegyen kiutaltak.

Egyik dunántúli 10.000 lakosu községben, ahol egy községi bíró és két községi jegyző a vezér, ilyenformán csinálták. Senkivel sem töltették el a drága időt. Senkinek sem kell állandóan jegyekért és anyagért futkosnia. Senkivel sem tárgyalnak, hanem mindenkinek *küldenek* mindenféle jegyeket, mert tudják, hogy kinek mi jár.

Nálunk pld. az árpa-ügyben tanácskozik A) és B).

A) Ez már kibírhatatlan! Sehoh sem tették közzé, hogy akinek hízalásra árpa kell, írásbeli kérvényt adjon be. A miniszter megállapította, hogy ki-ki hány sertést hízalhat. Engedélyezett minden sertésre 6 q. hízaló takarmányt. A város az 1918. évben két esetben összeíratta az állatállományt. Mégis: elszaladtam a kérvényt megírni 12 q. árpa iránt, elszaladtam beadni, elszaladtam megörgetni. Elszaladtam a rendőrséghez, hol jegyzőkönyvet vettek fel s elküldték, hogy majd, ha hivatalosan megállapítják, amit jegyzőkönyvbe mondtam, akkor ismét szaladjak el az engedélyért. Elszaladtam az engedélyért, elszaladtam az engedéllyel közlelmzési ügyosztályhoz, elszaladtam az utalvánnyal a Közgazdasági Bankhoz, elszaladtam az itt nyert nyugtával a raktárhoz és kaptam 12 q. helyett 3 q. árpát, amiért most irigyelnek azok, akik még mindig hiába szaladjálnak. Állandóan szaladgálom, tolonganom, veszekednem, reklamálnom, boszankodnom kellett, mire a jutalékkal, kezelési és fuvardíjakkal *megérősített* áron átvettém a helyszínén 3 q. árpát. Ezután elszaladtam fuvarosért, elszaladtam órfési engedélyért, visszaszaladtam a molnárhoz és most megállhatok, mert a malom telis-teli van.

B) Szegény polgártárs! Tüstént szaladjon és irasson egy új kérvényt, hogy ön 9 tagu családnak 2 drb. sertést akar hízalni. Szaladjon és adja be rögtön ezt a kérvényt a közlelmzési ügyosztályhoz, ezután szaladjon haza és jelentse ki sivórivó állatának, hogy élelmzési ügyük folyamátba van. Ezután szaladjon az állatorvoshoz, szaladjon lugkóért, szaladjon szappanfőzési engedélyért és szaladjon a zsirkóponthoz zsirjegyért. Mert míg árpát kap, a disznaja bizonyosan elpusztul. Kiváló tisztelője: *Egy közlelmzési.*

Közölték e levelet, mert a közönség kiáltása ez. A törzskönyvre vonatkozó rész azonban létezően alapul. Mi úgy tudjuk, hogy a hatóság a törzslap rendszert régen bevezette.

— **A veszprémi Oltáregylet** kiállítását az elmúlt héten tartották meg. A mult vasárnap délelőtt *Kránitz Kálmán* felsz. püspök beszéd kíséretében megálodta a kiállított egyházi felszereléseket gróf *Jankovich-Bésán* Endréné elnökő és az egyesületi tagok jelenlétében. A kiállítás vasárnap és hétfőn maradt nyitva, mely idő alatt minden érdeklődő megtekinthette hólgyeink nemes tevékenységét. Bővebb beszámolóit e tárgyról lapunk más helyén nyujtunk. Az egyesület évi rendes gyűlése zárta be az egyesület négyévi munkájának bemutatását, mikor is *Rott Nándor* megyepüspök — aki szintén résztvett a közgyűlésen — meleg szavakkal köszönte meg az urnők buzgólkodását.

— **Kitüntetések.** Király Ö Felsege *Wittek* Ferenc századosnak a *III. osztályu vaskorona-rendet* a *hadidíszítménnyel* és a *kardokat*, *Martin* János szkv. századosnak pedig a *III. oszt. katonai érdemkeresztet másodsor a hadidíszítménnyel* és a *kardokat* adományozta, az ellenség előtt tanusított vitéz és eredményteljes magatartása elismerésül.

— **Plebánosi jubileum.** F. hó 8-án ünnepelte *Kéri* Elek ataljai plebános pappá szenteltetésének 25-ik évfordulóját. Ebből az alkalomból papársai kifejezték előtte jókívánságaikat, a község hivei pedig élükön a tanítói karral és az előjárósággal ragaszkodásukról biztosították. A jubiláló plebános a nap emlékére 1000—1000 kor-t adományozott a plebánia-templom újjáfestésére és orgona-alapjára.

— **Katonai gyógyszerészter vezetője.** A veszprémi cs. és kir. tartalékkórház gyógyszerészterének vezetésével a *paráncsnokság Incze* Kálmán gyógyszerészt bizta meg.

— **Árvaszéki előadó.** A városi árvaszéki ügyek felette megszaporodtak. A polgármester az ügyvitel könnyítése végett dr. *Sándorfi* Kázmér ügyvédet, n. hadnyagot a városi árvaszéki előadói tisztelt megbizta.

— **A veszprémi gyermeknapot** a mult pénteken tartották meg. — A különböző urnáknál összesen 1100 kor. folyt be. A legtöbb a felsővárosi urnánál, a Stoll-üzletnél: 250 korona. — A színházban megejtett gyűjtés 218 koronát eredményezett.

— **Signum Laudis.** Öfelsege elrendelte, hogy a legfelsőbb dicsérő elismerést újólag a kardok egyidejű adományozása mellett tudtul adják *Kovács* József alezredesnek és *Herzfeld* Mór népi. századosnak.

— **A veszprémi Dalegyesület.** Városunknak ez a kiváló kulturintézménye is megkezdte működését a nyári szünet után. Az első összejövetel f. hó 19-én lesz. A Dalegyesület elnöksége ezúton hívja fel városunk intelligens ur közönségét, hogy a Dalegyesületet tényleges pártolásával a magyar dal kultuszát felőlelő s fejlesztő terveiben támogassa. Nemcsak a férfiak kezd meg munkálkodását, hanem a mult évben alakult s első szereplése alkalmával is szép sikert elért vesgyeskar is. Az egyesület működő tagjai sorába belépni kívánók jelentkezhetnek az egyesület titkárnál.

— **Halálozás.** *Juhász* József, Balatonszabadi közbecsült polgára 79 éves korában meghalt. Csütörtökön temették a község őszinte részvéte mellett. Az elhunytban *Kelemen* Imréné urasszony édesatyját gyászolja. Nyugodjék békében!

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter az igazságügyi minisztériumban alkalmazott dr. *Radovics* Lajos büntető intézeti fogalmazót a budapesti kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki és egyidejűleg szolgálatáért berendelte az igazságügyminisztériumba.

— **A város határozatai.** Képviselőtestületünknek több határozata került a legutóbbi megyegyűlés napirendjére. Ott fektült a Pillitz-házról kezdődő új utca nyitására vonatkozó határozat is. Kedden tárgyalták s mert az állandó választmány elutasítást javasolt, kicsiny hízja, hogy a határozatot itt is ez a sors nem érte. A veszprémi megyebizottsági tagok közül dr. *Benkő* Károly, dr. *Ovdr* Ferenc, *Rothauer* Lipót s dr. *Vadnay* Szilárd voltak jelen a tisztviselőknél kívül. A tisztviselők leg-többször helytállnak az állandóválasztmány határozata mellett s így csakis az ő belátásukon fordult meg, hogy a város határozata őt szavazattal meggy ellenében ment keresztül. A város vezetésére részéről több figyelmet várhat a képviselőtestület. Megvárhatja, hogy határozatát a törvény-

hatóságnál is képviseljük. Mikor a villamosszabályrendelet ügye volt megyei tárgysoron, amely szabályrendelet igazgatóságot kreált s annak jutalékok helyezett kiállításba, akkor a vezetőség is érdeklődött a megye határozata iránt. Ha most a város határozata elbukik, a már megejtett házvétel felmondása miatt a város ezekkel károsodik vala.

— **Matiné.** Emilittük már, hogy a 31. h. gy. ezred árvaszéke hadiárvai s özvegyei javára művészmalinet rendez szept. 22 én d. e. 11 órakor. A szereplők között Fodor Oszkár szintársulatának jeles erőinek s jól ismert katonaműkedvelőknek: Szebenyi Gusztávnak, Kintis Istvánnak, Major Istvánnak s Heller Marcinak neveit találjuk. Mindannyinak tudása s lelkesedése a siker biztosítéka. A rendezőség hétfőn kezd meg a jegyek árusítását a rendes színházi árákon. Jegyek kaphatók a 31. honv. árvaszék hivatalos helyiségében naponta 10—12, és délután 3—6 óráig s az előadás napján a színházi pénztárnál. Felülfizetéseket tekintettel a jótékonycélra, köszönettel fogad és nyugtáz a rendezőség.

— **Aranyérem.** *Farkas* János veszprémi postafőtiszt fiát: *Farkas* János 31. hgyebeli zászlóst szép kitüntetés érte. Ö felsege az olasz fronton tanusított vitéz magatartása elismerésül az arany éremmel tüntette ki.

— **A veszprém városi zenekola** megkezdte működését. A beiratkozottak száma 152. Ebből zongoraszakos 101, hegedűszakos 40, cimbalomszakos 4. Gordonkát tanul 1, magánéneket 4 tanuló. Az igazgatóság örömmel tudatja a szülőkkel, hogy *Bekeffy* Pálné Illés Hedda urnőt, okleveles zenetanárnőt sikerült az intézet tanári karába megnyernie. Eszerint a zenekolában jelenleg 4 zongora-, 2 hegedű-, 1 gordonka- és egy ének- és cimbalomtanár működik. Az intézmény lelkes igazgatója *Gaál* Sándor és a kiváló tanári kar ügybuzgó tevékenysége a legszébb reményt biztosítja a zenekola eredményes működése és haladása iránt.

— **A Hangya** szövetkezet megalakulása érdekében a napokban *Bibó* Károly dr. alispán, *Magyar* Károly országgy. képviselő és *Kajdacsy* Endre a gazdasági egyesület igazgatója tisztelegtek *Rott* Nándor dr. megyepüspöknel. A püspök a küldöttség tagjait igen szivesen fogadta. Több mint 2 óra hosszat folytatott velük eszmecsérét a vármegye összes gazdasági ügyeiről. Megígérte, hogy a Hangyánál tekintélyes összegű részvényt jegyez és papjai figyelmét is felhívja a szövetkezet ügyeire. — A mult csütörtökön a rátóttak ujjában ismét 5.000 korona értékű üzletrészt jegyeztek a Hangyánál.

— **A köztisztviselők csoportjából.** Az elnökség tudatja, hogy sóvány és kövér sertés beszerzése ügyében intézkedett s kiállítás van arra, hogy esetleg kész sertés is lesz kiutalva. Az előjegyzéseket a hivatalfőnökök után gyűjtik. A burgonyaszükséglet összeírása folyamatban van. Fejtvóta 120 kg. egy évre. A hivatalok a várostól váltják ki tagjaik részére a vásárlási engedélyt. (Ugy halottuk, hogy ujjában a kormány másképen intézkedett. Nem kell vásárlási engedély. Elég a hivatalfőnökök összeírása. Szerk.) — Az elnökség gondoskodik babról, borsóról, lencséről, hagymáról, kölesről, káposztáról. Ebben az ügyben gazdaságokkal folytat beszélgetést. Az elnökség figyelmezteti a tagokat, hogy beszerzési ügyekben d. e. 1/2 12-től 1/8 1 óráig keressék föl. Egyébkör — hivatalos dolgai miatt — nem tárgyalhat. Jelzi, hogy a csoport jogos tagjai név szerint bejelentendők s a lajstromot a városi hatóság hitelesíti. Nölen tisztviselő, ha önálló háztartást nem vezetnek, családjuk vagy házvezetőnjük listre s egyéb járandóságra akkor tarthatnak igényt, ha ezek az ő rendelkezésére állnak s nevüket a hivatalfőnök által igazoltan a csoport elnökségénél bejelentik.

— **Közlelmzési ügyek.** Az intézetek, a gyermekmenhely, alumneumok eddig közvetlen kapták szükségletüket a központtól. Ujjában ezeket is városi hatósági ellátásra utalták. Kérdés, hogy a kiutalandó árumennyiség szaporodik-e a nagyobbodott igények arányában. — A városi birkákból 4—500 dbot eladnak, mert a közönség a birkahúst nem keresi. — A cséplés késedeleme folytán az árpa beszállítása késik. A sertéshízalásra szükséges árpa kiadása emiatt lassan halad. Azoknak névsorát, akik nem juthatnak árpához, csak a cséplés befejezésével terjesztik föl a hadiüteményhez.

— **Kiutalások.** A vármegyeének ujjában 5700 kg. kristályszódát és 2500 kg. lugkóvet utaltak ki, melyet három kereskedő fog kiárusítani.

— **A tisztviselőcsoport kiosztása.** A köztisztviselők csoportjában hétfőtől kezdve csütörtökig Bokrossy Ferenc kereskedőnél átvethető rizs, köles és mosósóda. Ez csekély jutalék lesz, de az elnökség gondoskodni fog, hogy jövőre a szükséges mennyiség álljon rendelkezésre. Ugyancsak ebben az időben Szabó-Bakos János kereskedőnél a csoport tagjai átvethetik a kiutalt pótcukrot $\frac{1}{2}$ kg-os fejkvótával. Az elnökség intézkedni fog, hogy a tagok a városi cukrot is a csoport útján kapják meg.

— **A női kereskedelmi szaktanfolyamon** a beiratások már megkezdődtek s f. hó 17-ig tartanak. A tanfolyamra még néhány tanuló felvehető. Jelentkezni lehet a felső kereskedelmi iskola igazgatóságánál (Ovári-utcai új iparostanoniskola épületében) naponta d. e. 8—12-ig s d. u. 3—6-ig.

— **Gyűlés.** Az orsz. rokkant- és nyugdíj-egylet veszprémi fiókja szept. 8-án választmányi ülést tartott Balogh József elnöklésével. Ez alkalommal azok a tagok, akik a csoport vezetésében tíz éven át tevékenykedtek, tiszteletbeli tagsági okiratot kaptak. Az utolsó három hó alatt 2379.46 K tagilleték folyt be. A csoport pénztárosa s J. Győző; Molnár József várnagy lemondott. A választmány jegyzőkönyvében örökítette meg érdemes munkáját. Jegyzőnek Molnár József nyomdász, helyettes pénztárosnak Gombos Jánost választották. Molnár József nyomdász beszámolt a budapesti küldöttgyűlésről. Jelentését, mely közli, hogy a központ a tagsági díjakat 100%-kal, a segélyt pedig 15—25%-kal emelte, tudomásul vették.

— **Uj záróra — villany — tanuló.** Kormányrendelet folytán szept. 16-tól kezdve éjjel 11 órakor lesz a záróra. Az éjjeli sötétség az így nyert egy órával, hovatovább azonban a későbbi napkeltevel még több órával hosszabbodik. A polgárságot emiatt nagyon közelről érinti, hogy lesz-e már egyszer egész éjen át, vagy legalább az éjszaka egy része alatt éjjeli világításunk? Ha pedig ezidén is a régi sötétségben ingadozik közbiztonságunk, legalább a kora reggeli órákban adjanak villanyt, hogy az intézeti s a családbeli tanulóifjúság ebben az időben is készülődhessen. Ugyancsak érdekünk, hogy azok a családok, akiknél nincs villanyvilágítás, azonban tanulóik vannak körükben, a város részéről mielőbb petroleumot kaphassanak. Utólag értesültünk, hogy éjjeli 12 óráig lesz villanyunk.

— **Családi pótlék.** A felekezeti tanítók elmaradt családi pótlékát a miniszterium nagy tömegben most utalja ki. A veszprémi közigazgatási bizottsághoz már sok ilyen kiutalás érkezett el.

— **Nyugdíjas köztisztviselői figyelmébe.** A csoport elnöksége a nyugdíjas tisztviselők részére helyet szerzett a pénzügyigazgatóságon. Itt Nesnera Jenő ny. főbányatanácsos hetenként kétszer, később jelentendő napokon — d. u. 3—5 óráig a tagok rendelkezésére áll.

— **A só ára.** Dr. Török Gyula rendőrkapitány közölni teszi, hogy a közvetlen fogyasztást szolgáló forgalomban 1 kg. finoman őrölt só ára 60, 1 kg. kósó ára 56 és 1 kg. marhasó ára 28 fillér.

— **Tűzifa.** A tisztviselők tűzifájának legnagyobb része a hét folyamán beérkezik. Az elszállítás már hétfőn kezdődik. E hó végéig beérkezik a város által átengedett 400 ürméter két éves vágásu száraz bükk hasabfa is. Ebből a fából bárki jegyezhet tetszés szerinti mennyiséget. Előjegyezni lehet mindennap délelőtt és délután 1—2 óra között Göndör Ferenc kir. s.-tanfelügyelő lakásán a jeruzsálemhegyi állami ovodában. — Dorongta már elfogyott.

— **Cipő.** A szegény gyermekek cipőjét a város készíti. Néhány száz pár már készen van. Anyaghiány miatt azonban a munka megakadt. Arról értesültünk, hogy a hadiárvak részére a 31. hgye. árvaszéke is készített cipőt és ruhát.

— **Szén.** A város a szén több célnél rendelkezett meg. A helybeli kereskedők is felhasználhatják összekötésüket szénvásárlásra a város számlájára. A szükségletet tehát a kereskedőknél is jó lesz előjegyeztetni.

— **Vigyázatlanság.** Grund János bándi 3 éves fiúcskát e hó 6-án atyja, midőn vadászfegyverét tisztogatta, véletlenül meglötte. Nem vette észre, hogy a fegyver töltve van. A lövés a fiúcska felkarját érte. Gyógykezelését céljából a veszprémi városi kórházba szállították.

— **A felmentések körül.** A november 30-ig történt felmentések meghosszabbítása iránt való kérelmeket a közigazgatási hatóság nem továbbítja, mert a felszaporodott nagy munka és papirhiány miatt nem áll módjában az elintézés.

— **Faármegállapítás.** A helyi faármegállapító bizottság a tűzifa árát így szabta meg: a kereskedői raktárban 100 mm-ás tűzifa ára 1400 korona. Felfűrészelve 15, felaprózva 16 kor. méter-mázsánként. A bizottság megállapította a fűrészelt fenyő — s egyéb fakereskedői cikkek árát is: Itt alapelvül azt vették, hogy a mai forgalmi ár 20—25%-kal csökkenjen, nehogy az alacsony maximum árulerejtést eredményezzen.

— **Gabonaprémium és a liszt.** Már a múlt számban megemlítettük, hogy hivatalos körök véleménye szerint mi teszi rosszá az új lisztet. Emlegettük a gabona éretlen, nedves voltát. Ezt a vélekedést szakemberek erősítették meg a megyegyűlésen. A tizenöt, majd tíz koronás prémium, amely jul. 15-én, illetve 25-én vált esedékessé, arra csábított a gazdákat, hogy gyorsan arattassanak s csépeltessenek. A gabonának nem volt ideje, hogy kepebben, asztagban száradjon s ez a friss, félig nedves gabona került malomba. Emlegettük, hogy több helyen, mint a csiriz, rákenődött a hengerre, így persze se a liszt, se a kenyér nem jó. A kormány jót akart a gyors szállítással: gyorsan segíteni az ellátatlanokon. A jószándék azonban ezáltal sok kárt is okozott a gazdák kapzsisága miatt. Mert jó s rendez gazda nem csépelteztet éretlen s nedves gabonát még prémiumért sem!

— **Burgonyarekvirálás.** Veszprémnek 4000 q. burgonyát kell beszállítani. A rekvirálás folyik s szept. 15-ig befejezendő, holott a termés 50—60%-a még a földben van.

— **Zsirért iparikk.** A hadsereg ellátása érdekében különféle háztartási és ipari cikkeket cserélnek zsirért és szalonnáért. A csereakció vármegyénk területén megindult. A csereakcióval egyidejűleg a zsir- és szalonnarekvirálást a vármegye területén beszűkítették. Egy kg. zsirért 16, egy kg. szalonnáért 14 koronát fizetnek ki. A zsir és szalonna átadását igazoló elismervény felmutatása ellenében vásárolni lehet Veszprém város és a veszprémi járás területéről a Gazdasági Egyesületnél Veszprémben 1 kg. zsir vagy szalonna fejében: 25 csomag 18 filléres dohányt, vagy 3 kg. petroleumot, 2 kg. cukrot maximált árrban, 2 kg. gyertyát kg.-ként 3 K 50 f., 50 doboz gyufát 8 fillérével, egy őrös 1000 méteres lencsnét 8 K, 2 őrös 915 méteres pamutcárna drb.-ként 8 K, egy méter II. rendű szövetet 23 K 50 f., 1 liter szeszt 25 K. — 2 kg. zsir vagy szalonna fejében: 1 méter I. r. szövetet 45 K, vagy 1 kg. lőszerszámbhoz való blankbort 16 K; 3 kg. zsir vagy szalonna fejében 1 kg. talpbort 14 K; 5 kg. zsir vagy szalonna fejében: egy pár cipőt 75 K, vagy 1 drb. lőszerszámot kötből 62 K; 10 kg. zsir vagy szalonna fejében: 1 drb. régi lőszerszámot kötből 71 K; 15 kg. zsir vagy szalonna fejében 1 drb. szekeret 850 K. Közlebbi tájékoztatást a helyi hatóság ad. A zsir szállításáról az országos sertésforgalmi iroda veszprémmegyei bizományosa, a veszprémi Közgazdasági Bank fog gondoskodni, az átvételt pedig a gabonacsereakciót kezelő járási bizományosok teljesítik. És pedig Veszprém városban és a járásban a megyei Gazdasági Egyesület, Pápa városában és a járásban a pápai földmives iskola, a devecseri járásban a devecseri gazdakör, a zirci járásban a zirci gazdakör, az enyingi járásban Heiman D. és társa.

— **Sertések bejelentése.** A helyettespolgármester felhívja a polgárságot a felesleges sertések bejelentésére. Határidő: szept. 20. A rendelet nem vonatkozik az igazoltan tenyésztésre szolgáló állományra. A bejelentett felesleget nem rekvirálják, ha a tulajdonos közcéllá meghizlalja. Erre a célra a szükséges takarmányt a Közgazd. Bank kiutalja. Aki felesleges sertést akar hizlalni, ezt a szándékát szept. 20-ig jelentse a polgármesteri hivatalban. A felajánlás elmulasztása kihágást képez.

— **Szeszfőző.** A veszprémi szeszfőző szilvapárlatot is termel. Egy mm-ás szilváért 4, ugyanannyi cefréért $3\frac{1}{2}$ liter pálinkát ad vissza. — A szeszfőző aszálást is vállal egyharmad részért.

— **Beszállásolási pótdíj.** A katonai beszállásolási pótdíj fizetését a megye megtagadta. A város felebbezett, de a miniszter a törvényhatóság határozatát hagyta jóvá és pedig a felmondástól félére visszamenőleg. A városi vezetőségnek az a véleménye, hogy a miniszteri döntésnek az a része, mely a pótdíjnak a felmondástól félére visszamenőleg érvényesíthető megtagadására vonatkozik, magánjogi kötelezettséget érint. A tanács azzal a lervel foglalkozik, hogy ne érvényesítse-e bírólton a város pótdíjkövetelését a határozat jogerőre emelkedésének határnapjáig.

— **Pályázat.** A báró Simai Simon-féle népiskolai tanítók segélyezésére rendelt alapítványtól egy kétszázkoronás hely fíresedésben van. Pályázhatnak oly tanítók, kik agy koruk, vagy önhibájukon kívül más okból néptanítói tisztükre alkalmatlannak váltak; vagy oly működő szegény tanítók, akik vagyoni jóvedelmükből meg nem élhetnek; végül tanítók árva.

— **Kis fiu balesete.** Fischer János 4 éves herendi fiu véletlenül a vasuti sorompó fogaskerekei közé dugta a kezét. A sorompót éppen akkor eresztették le s úgy össze zúzta jobb kezeinek ujjait, hogy a városi kórházba kellett műtét miatt beszállítani.

— **Ugrás a vonatról.** Agoston István sólyi földmives e hó 8-án a hajmáskéri állomáson tévedésből a Székesfehérvár felé menő vonat helyett a dombóváriba szállt be. Ezt csak akkor vette észre, mikor a vonat már elindult. Sürgős dolga lévén, a mozgásban levő vonatról leugrott, de oly szerencsétlenül, hogy bal lábfeje a kerek alá került s az teljesen összeroncslódott. A sebesültet a mentők a városi kórházba szállították, hol azonnal sikeresen megoperálták.

— **Uj vasuti rend.** Szept. 1-én új rend lép életbe a Máv. vonalain. A rendelet főbb intézkedései ezek: Bérelt szakaszt az igazgatóság csak két esetben engedélyez. Olyankor, ha valaki hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolja, hogy annyira beteg, hogy az ülte való utazás részére életveszedelemmel jár, vagy ha olyan valaki kér bérelt szakaszt, akinek egyébként természetesen kocsiban van joga utazni, de termes kocsi nincs. Más esetekben a bérelt szakaszt jelző cédulát senki sem ragaszthatja ki a fülkére. A vasuti jegy árának kétszeresét, de legkevesebb tíz koronát kell fizetnie annak, aki akár jegy nélkül, akár érvénytelen jeggyel száll fel a vonatra, akár tovább utazik annál az állomásonál, amelyhez a jegye szól, akár magasabb kocsiosztályokba, vagy személyvonatról gyorsvonatra száll át. Ez utóbbi esetekben az alacsonyabb osztály jegyének és a magasabb kocsiosztály jegyének ára közötti különbözetet is duplán kell megfizetnie, de az illetéknek legalább tíz koronát kell kitennie még akkor is, ha a különbözet kétszerese nincs tíz korona. Fémelt illeteket csak akkor nem kell fizetni az utasnak, ha jegy nélkül száll át az érkező vonatról azért, mert a vonat érkezése és a továbbutazásra használt vonat indulása között tizenöt percnél nagyobb időköz nincs. Az esetben sem kell illeteket fizetni, ha valaki olyan állomásról száll fel jegy nélkül, ahol nincsen jegykiadás. Aki alacsonyabb kocsiosztályba váltott jeggyel magasabb kocsiosztályba szállt fel, még ráfizetés esetén is haladéktalanul tartozik átadni ülőhelyét annak az utasnak, aki eredetileg e magasabb kocsiosztályba váltott jeggyel és nem tud ülőhelyhez jutni. Az új rend egyik érdekes pontja továbbá, hogy a 100 km-teremen felüli utazásnál indulás előtt 24 órával meglehet már a jegyet váltani.

— **Szántóföldet** 1—10 holdat egyben, vagy különböző helyen is bérebe vennék. Göndör Ferenc kir. s.-tanfelügyelő.

— **Egy tanuló felvétetik Bakos Kálmán** fűszer- és csemegekereskedésében Veszprém.

Anyakönyvi kivonat.

Születés.

Mesterházi István máv. vonatfékező Varnyu Verona leánya Erzsébet, Juliánna, Ilona r. k. — Szőlősi György kőmivességed és Herke Julianna fia Károly r. k. — Doma Gyula zenész és Lendvai Anna leánya Anna r. kath. — Dornhekker Ferenc cipésziparos és Bakai Mária leánya Jolán, Mária r. k.

Házaság.

Gödri Ida r. k. 2 hónapos. — Hortoványi Erzsébet magázó r. k. 33 éves. — Szukob Terézia r. k. 6 hónapos. — Herkovics Józsefné Venczel Erzsébet fuvaros neje r. k. 40 éves. — Sárzó József kocsis r. k. 61 éves.

Hősi halált halt katonák.

1915. szept. 26. Tráknák József tart. a cs. és kir. 19. gy.-e.-ben r. kath. 22 éves. — 1917. július 19. Maurer János népl. a cs. és kir. 19. gy.-e.-ben 22 éves. — 1917. júl. 6. Szűcs Ferenc zászlós a cs. és kir. 19. gy.-e.-ben r. k. 28 éves. — 1917. július 6. Raszl János népl. a cs. és kir. 19. gy.-e.-ben 20 éves.

Házasság.

Drescher József r. kath. kovácssegéd és Czafit Róza r. k. — Somogyi József r. k. m. kir. honvéd tőrőrmester és Rádóczi Mária ref. — Morosán Gábor g. k. máv. segédmozdonyvezető és Horváth Mária varró r. k.

WELLNER GYULA

készíti a fogtechnika legremekőbb specialitásait. **VESZPRÉM, Rákóczi-tér 22 Fogházás • Műfogak • Fogtömés**

APRÓHIRDETÉSEK.**Divatértésítő.**

Nagyságos Asszony! Szíves tudomására adom, hogy ez idő szerint nálam kapható **finom kosztüm télikabát- és felöltőszövet, selyembélés és minden hozzávaló kellek.** Az összes **DIVATLAPOK** a legelegánsabb kivitelben megérkeztek.

Szíveskedjék a szükséges ruhadarabokat mielőbb, míg a készlet tart, megrendelni. Hölgyek által hozott szövetekből és egyes átalakított kabátokból izléses és fess ruhákat készítek. Mindennemű **püös, bársony és selyem ruhadarabok** a legelegánsabb kivitelben készülnek.

Erősebb hölgy részére egy új elegáns télikabát és egy gyengébb méretű kosztümkabát, ezenkívül egy férfi új kabát, mellény és egy átmeneti rövid felöltő nálam megtekinthető és eladó.

Szíves rendelését kérve, teljes tisztelettel

PAÁL LAJOS elsörendű női divatterme
Kossuth Lajos-utca 12. Veszprém.

Özv. Dóry Vilmosné felsőleperdi gazdaságában

(Tojnamegye, vasuti állomás: Újdombóvár és Kocsola—Ódalmánd; posta: Kocsola—Ódalmánd) a **haszonbérlet felosztása folytán önként elárvereztetik** az összes simmenthali állományt és pedig: 70 drb fejőstehén, 47 drb üsző, 23 drb tenyészbika, 52 drb választási borjú, 6 drb 1—3 éves angol magas félvér csikó, 4 drb 1—3 éves murakői csikó. Azonkívül szabad kézből való eladásra kerül azonnal vagy bármikor átvehető ugyanott 1900 drb merinóprekocze juhállományt kisebb csoportokban is a hozzá szükséges kosok beosztásával és pedig: 800 drb novemberben leellenőzött hasas anya, 300 drb 8—16 hónapig anyabarány, 600 különböző koru ürü, 40 kos és 160 drb nyári bárány.

Az **árverés 1918. október 7-én reggel 8 órakor** a felsőleperdi újmajornban tartatik meg.

Az árverés iránt érdeklődőknek megkeresésre az uradalmi számtartóság megküldi az árverés feltételeit és az árverezendő állatok leírását tartalmazó prospektust.

Az árverés napján előzetes bejelentésre a t. vásárló közönségnek az állomásról az árverés színhelyére és vissza-szállításáról az uradalom gondoskodik.

Felsőleperd, 1918. szeptember 1.

Felsőleperdi számtartóság.

Dr. Pajzs-Szanatorium Székesfehérvár,

Zichy-liget. **Sebészeti, szülészeti és belgyógyászati betegeknek. Röntgen, szander és vizgyógyintézet. Orvosi, vegyi és bakteriológiai laboratórium. Vér-vizsgálatok.**

A **hagymaidény megkezdődvén**, vételre ajánlok prima minőségű **vöröshagymát 100 kg-ért 122 K 90 fillér árban.** Ezenfelül a zsák 10 korona. A rendelés távirat útján is történhetik, de kívánatos, hogy tekintettel a szállítási nehézségekre, a megrendelés **minél nagyobb** szállítmányra szóljon. Cim **Godinger Mayer, Makó.**

Elsörendű cipész

elfogad a szakmájába vágó mindenféle munkát, de csak úgy, ha minden anyagot adnak hozzá.

SEGESDY IMRE cipész
Veszprém, Tobak-utca 5. sz.

Mindenféle üres használt **hordókat** és **palackokat** (üveget) minden mennyiségben vesz **SZEMEREY** fűszerkereskedő.

Esztergályos műhely átvétel. Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy **Veszprém, Szabadi-utca 26. sz. a.** (volt Horváth-féle házban) levő **Özv. ERNHOFER GYULÁNÉ** jó hírnévnek örvendő **esztergályos műhelyét** átvételtem és azt a nevem alatt tovább vezetem. Elvállalok minden e szakmába vágó munkát a legizlésebb kivitelben a legjutányosabb árak mellett. Raktártartok mindenféle esztergályos árukból: konyhaberendezési cikkekből és mindennemű pincfelszerelési eszközökből. **Nap- és esőernyők javítása elfogadjatik!** — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

KALOCSA LAJOS, esztergályos
Veszprém, Szabadi-utca 26. sz.

ECETSAV

vegytisztát, élvezeti célokra, szállít 5—10 kg-os postacsomagokban is

TAUBER-cég

BUDAPEST, Aggteleki-utca 4. szám.

PESTI és SZEMEREY

kereskedelmi irodája (Veszprém, ^{Gizella-tér a.}) hirdetései.

A cégnél eladó:

Uj garambol-asztal golyókkal, dákókkal jutányosan eladó.

Megvételre, keresünk:

3—4 szobás lakóházakat kerttel.

Szőlőbirtokokat villával.

Kisebb lakóházakat.

222 holdas birtok felszerelessel vagy anélkül, vasutótól 3 órányira, jutányosan eladó.

Hosszu-utcában bolt, 2 szoba és mellékhelyiséggel bíró ház sűrűsben eladó.

Szőlő, 10 magyar hold Felsőörsön felszűrelessel eladó.

580 hold birtok, állomástól 1 órányira, eladó.

40 hold szántó és 16 hold erdőbirtok eladó.

A város területén 2384 □-öl terület gazdasági építéssel eladó. Iparvágány bevezethető.

Egy nagy gömbölyű márványasztal eladó.

2400 hectoliter, 11 maligat, diószegi bor eladó hordókölcsönzéssel.

1400 □-öles **villatelek Arácon**, közvetlen a vasut melletti villatelepen eladó.

Baranyamegyében 1574 kat. hold **földbirtok eladó**, mely áll 1050 kat. hold elsörendű szántó, 482 kat. hold prima rét és legelő s 42 kat. hold nádasból. Iparvasutttal.

Szemesen, a Balaton mellett, egy szép 4 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri villa és egy 3 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri villa, egyben vagy külön is jutányosan eladó.

1200 □-öl szőlő, 2 szoba, 2 konyha, italmérési joggal felruházva, Almádiban eladó.

Nagyforgalom vendéglő házzal, bolttal, teljes felszereléssel **azonnal átvehető.**

Nagy vendéglői takaréktűzhely, 6 karikás, 3 sütővel helyszüké miatt eladó.

Galamb-utcában ház 6 lakással, nagy udvar, gyümölcsös kerttel jutányosan eladó.

Kereszt-utcában szép ház, kerttel, 4 szobával sűrűsben eladó.

A Veszprémmegyei Takarékpénztár R. T. által kibocsájtandó **uj részvényekre** vonatkozó elővételi jogot **megvételre** keresünk. Bővebbet: **BIZTOSÍTÁSI IRODA** Szabadi-utca 3. sz.

javításokat
elfogad

Uj és használt **fegyvereket,** pisztolyokat ad és vesz,
Szemerey János
fegyverkereskedő, Veszprém

Hazánk legelső templomberendezési

Alapított 1906. műintézele. Alapított 1906.

HOMORAY BÉLA

VESZPRÉM, Kádár-utca 15. szám.

Készíték mindenféle templom belső felszerelést. Régi berendezések átjavítását és aranyozását elvállalom.

Munkamegtekintés, rajz és tervek díjmentesek.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy

KALAPOS-üzletemet

Rákóczi-téren, a régi Kéz Vilmos-féle bolt helyiségében megnyitottam. — Elvállalom **férfi- és női kalapok** javítását, valamint festését is.

Götzenberger Lajos.

Veszek

mézet, viaszkot
kisebb-nagyobb tételekben;
továbbá

füstölt husokat

és mindenféle élelmiszert

a legmagasabb napiárban

BAKOS KÁLMÁN

kereskedő, VESZPRÉM.

Iskolaszerek Rajzszeretek Papírok

s minden e szakmába vágó cikkek
a legolcsóbb áron beszerezhetők

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében
VESZPRÉM.

Rakóczi-tér 8. (Saját ház) Telefon 93.

Cégtulajdonos:

KÁLMÁN ISTVÁN

a Szent-István-Társulat
Veszprém-egyházmegyei
főbizományosa.

Minden iskolában hasz-
nálható tankönyvek
raktáron vannak, illetve
általa beszerezhetők.

Könyvkereskedés • Könyvkötészet

NÉMETH KÁROLY

polgári és katonai szabó
VESZPRÉM,
a „Korona”-szállóda átellenében.

Készítik a szakmába vágó mindenféle
munkát. Használt ruhákat becserelek és
azokat kijavítva, ismét eladom.
Továbbá a Karádi-féle 40 éven át fenn-
tartott jó hírű VARRÓGÉP-ÜZLETET
gépekkel és alkatrészekkel együtt át-
vettem és azokat tovább árusítom. —
Használt gépeket becserelek, javításo-
kat elfogadok. — Gépeket rövidebb vagy
hosszabb időre használatra kikölcsönözök.

Veszek

mézet,
sárgaviaszt,
almát s egyéb
gyümölcsöt,

befőttet, lekvárt, vadat

SZEMEREY J.

VESZPRÉM. (Főtérr.)

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépeső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivi-
telig — pneumatikai rendszer szerint.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
jutányos-árbán számítom. Iskolák részére
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készítik: ZONGORÁK javítását és han-
golását ugy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb idő alatt eszközölk.

Punka F.

fűszer-, csemege-, bor- és vadászati cikkek
kereskedése VESZPRÉM Gízella-tér 1
Telefonsz.: 10. Sürgöny: PUNKA, Veszprém

Hazai és külföldi
Pezsgők
Borok
Likörök
Cognacok
Friss felvágottak
Sajtok
Sütemények
Cukorkák
Délgyümölcsök
Konzervek

Friss töltésű Ásványvizek

Különbéle TĚĚĚ

A legmegbízhatóbb

„Haj” védjegyű Ruhafestékek

Fegyverek, vadászati cikkek

16-os Lancaster-töltények

OGRIS JÓZSEF Ferlachi fegyvergyár lerakata.

Vidéki megrendelések gondosan és gyorsan
elintéztetnek.

Eladó ház.

Veszprémben, a Hosszu-utca
végén, az Eszterházi-utca 2.

számu ház

szabad kézből eladó.

A házon — mely három részből áll —
van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince,
1 nagy műhely, raktár, 2 félszér és 2
udvar. — Az utcafejőli lakás boithelyi-
séggé is átalakítható. — Bővebb fel-
világosítás nyerhető az ugyanott lakó
tulajdonosnál.

Bakos Kálmán

fűszer-, csemege-, bor- és ásványviz-
kereskedő

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sürgöny Bakos kereskedő Veszprém.

NAGY VÁLASZTÉK

hazai és különleges

Borokban, Pezsgők,
Likörök, Cognac,
Puncs stb.

Hentesárúk, Sajtok

Friss és Délgyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcsíz

KONZERVEK

Libamáj painok,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadak

Vidéki rendelések azonnal elintéztetnek!

Legujabb!

Van szerencsém a mélyen-
tisztelt közönséget értesí-
teni, hogy Veszprémben,
Buhim-utca 2. sz. alatt

Parkettázó műhelyt •

nyitottam. Elvállalok min-
den e szakmába vágó munkát,
ugymint új parketta
lerakást, régi parketta
feltisztítást. Vidékre levél-
beni meghívásra személye-
sen megjelenek, vagy kívá-
natra árajánlattal szolgálók.

Mindenféle régi butorokat

veszek és eladok,

valamint régi butorok
átjavítását is elvállalom.

A m. t. közönség szives
pártolását kérve, tisztelettel

Vörös István

• parkettázó mester •